



EURÓPSKA ÚNIA
Európsky fond regionálneho rozvoja



OPERAČNÝ PROGRAM
VÝSKUM A INOVÁCIE

PREČO JE **JEDNODUCHÁ** **SPOLOČNOSŤ NA AKCIE** VHODNÁ PRE **STARTUP?**



PREČO JE JEDNODUCHÁ SPOLOČNOSŤ NA AKCIE VHODNÁ PRE STARTUP?

(POROVNANIE VLASTNOSTÍ J.S.A. S INÝMI PRÁVNÝMI FORMAMI PODNIKANIA)

Podnikateľské prostredie na území Slovenskej republiky je prevažne tvorené malými a strednými podnikmi (z celkového počtu až 99,9 %). Do kategórie malých a stredných podnikov z hľadiska veľkosti patria aj startupy. Pojem startup bol prvýkrát upravený v zákone č. 290/2016 Z. z. o podpore malého a stredného podnikania a o zmene a doplnení zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

V zmysle vyššie uvedeného zákona o podpore malého a stredného podnikania sa startupom rozumie zakladanie a rozvoj obchodných spoločností povinne vytvárajúcich základné imanie, so sídlom v Slovenskej republike, od vzniku ktorých neuplynulo viac ako 36 mesiacov a ktoré sú ovládané fyzickými osobami, ktoré sú jej zakladateľmi, a sú inovačným podnikom, mikropodnikom, malým podnikom alebo stredným podnikom. Startup môže mať právnu formu kapitálovej obchodnej spoločnosti: spoločnosti s ručením obmedzeným, akciovej spoločnosti a jednoduchej spoločnosti na akcie.

Startupom je zvyčajne subjekt, ktorý vstupuje na trh s nízkym počiatočným kapitálom. Vyznačujú sa podnikateľskými iniciatívami s vysokým rastovým a inovačným potenciálom, ktoré dokážu naštartovať a dlhodobo podporovať inteligentný a inkluzívny hospodársky rast a tiež prilákať zahraničné investície. Svojou činnosťou prispievajú k rozvoju odvetví s vysokou pridanou hodnotou, regionálnej a globálnej konkurencieschopnosti a tvorbe zamestnanosti kvalifikovanej pracovnej sily.



ZÁKLADNÁ PRÁVNÁ ÚPRAVA J.S.A.

Jednoduchá spoločnosť na akcie (ďalej len „j.s.a.“ alebo „spoločnosť“) je upravená v ustanovení § 220h a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov. Novela č. 389/2015 Z. z., ktorou došlo k uzákoneniu novej právnej formy kapitálovej obchodnej spoločnosti – jednoduchej spoločnosti na akcie nadobudla účinnosť 1. januára 2017. Účelom prijatej zmeny bolo vytvoriť novú formu obchodnej spoločnosti, ktorá by bola pružnejšia v obchodnom styku, najmä pre rizikové investovania do obchodných spoločností. Od účinnosti novely došlo k založeniu 121 jednoduchých spoločností na akcie (údaj platný k 31.12.2018).

CHARAKTERISTICKÉ ZNAKY J.S.A.

Jednoduchá spoločnosť na akcie je čistou kapitálovou obchodnou spoločnosťou. Obchodná spoločnosť musí vo svojom obchodnom názve uvádzať označenie „jednoduchá spoločnosť na akcie“ alebo skratku „j.s.a.“.

Minimálna výška základného imania predstavuje sumu 1 €. Základné imanie j.s.a. je rozvrhnuté na určitý počet akcií s určitou menovitou hodnotou, ktorá môže byť vyjadrená v eurocentoch alebo v kombinácii eur a eurocentov. Spoločnosť zodpovedá za porušenie záväzkov celým svojím majetkom. Samotný akcionár neručí za záväzky spoločnosti.

Jednoduchú spoločnosť na akcie môže založiť jedna fyzická alebo jedna právnická osoba alebo viacero osôb. Obligatorne sa zriaďujú orgány spoločnosti – valné zhromaždenie a predstavenstvo. Fakultatívne sa zriaďuje dozorná rada.

Jednoduchá spoločnosť na akcie môže vydávať kmeňové akcie alebo akcie s osobitnými právami. Pre j.s.a. sú príznačné flexibilnejšie pravidlá pre prevoditeľnosť akcií. Stanovy j.s.a. môžu vo svojom znení upravovať obmedzenie, podmienenie alebo vylúčenie prevoditeľnosti akcií. Obchodný zákonník umožňuje zmeniť právnu formu jednoduchej spoločnosti na akcie len na akciovú spoločnosť, na spoločnosť s ručením obmedzeným takáto možnosť nie je.

VÝHODY J.S.A.



Výhodou jednoduchej spoločnosti na akcie je flexibilné nastavenie majetkových vzťahov, vstupu a výstupu investora zo spoločnosti. Ustanovenie § 220h a nasledujúce Obchodného zákonníka upravuje jednoduchú spoločnosť na akcie ako spoločnosť, ktorej základné imanie je rozvrhnuté na určitý počet akcií s určitou menovitou hodnotou. Spoločnosť možno založiť so základným imaním min. 1€.

Jednoduchá spoločnosť na akcie nesie v sebe prvky spoločnosti s ručením obmedzeným (ďalej len s.r.o.) a niektoré typické prvky pre akciovú spoločnosť (ďalej len a.s.). Nevýhodou s.r.o. oproti j.s.a. je samotné menej pružné nastavenie vonkajších a vnútorných vzťahov spoločnosti. Taktiež s.r.o. nedosahuje efektívne využívanie zvyčajných nástrojov umožňujúcich nastavenie a naplánovanie vstupu kapitálu do spoločnosti a jeho výstupu zo spoločnosti. Výhodou jednoduchej spoločnosti na akcie je poskytnutie príležitosti participácie vlastných zamestnancov na chode spoločnosti formou podielu vo firme, nakoľko v s.r.o. je minimálna výška vkladu spoločníka 750 €, pričom pri j.s.a. môže byť vklad spoločníka podstatne nižší, začínajúci od 1 eurocentu. Na druhej strane pri väčšom množstve akcionárov j.s.a. sa môže stať menej pružnou z hľadiska rozhodovania o smerovaní spoločnosti. Akciová spoločnosť v porovnaní s j.s.a. je podstatne drahšia forma obchodnej spoločnosti, nakoľko minimálna výška základného imania predstavuje sumu 25 000 €. Právna úprava prevoditeľnosti akcií jednoduchej spoločnosti na akcie je flexibilnejšia oproti akciám akciovej spoločnosti.

Rozhodne jednou z najväčších výhod j.s.a. je možnosť stanoviť, aké práva a povinnosti budú jednotlivým akciám prináležať. Podrobná právna úprava jednoduchej spoločnosti na akcie sa nachádza v ustanoveniach § 220h a nasledujúce Obchodného zákonníka.

NEVÝHODY J.S.A.



ZALOŽENIE A VZNIK J.S.A.

Každý startup najskôr začína s nápadom, ktorý je potrebné pretaviť do podnikateľského plánu. Ak je nápad životaschopný, pre jeho rozvoj je vhodné založiť si obchodnú spoločnosť, či už to bude j.s.a., s.r.o. alebo a.s.. V tomto dokumente sa však upriamime na postup založenia jednoduchej spoločnosti na akcie.

Spoločnosť môže založiť jedna alebo viacero osôb. Hodnota základného imania spoločnosti musí byť aspoň 1 euro. Zakladateľská listina alebo zakladateľská zmluva musia mať formu notárskej zápisnice. Súčasťou zakladateľskej zmluvy alebo zakladateľskej listiny sú statuty spoločnosti. K založeniu j.s.a. je potrebné aj živnostenské oprávnenie viažuce sa k predmetu podnikania.

Predmetná spoločnosť vzniká iba založením, zákon neumožňuje zmenu právnej formy inej obchodnej spoločnosti na j.s.a.. Jednoduchá spoločnosť na akcie vzniká zápisom do obchodného registra. Návrh na zápis do obchodného registra musí obsahovať aj prílohy ako sú: zakladateľská listina, statuty, osvedčenie o živnostenskom oprávnení, súhlas s umiestnením sídla spoločnosti a pod.

Akcie j.s.a. môžu byť iba v zaknihovanej podobe a môžu znieť len na meno. Akcie sú elektronicky evidované. Zaknihovaná podoba akcií má plniť úlohu transparentnosti, spočívajúcu v prehľade vlastníckej štruktúry spoločnosti a tiež zabezpečiť úlohu efektívnej priebežnej registrácie práv. Menovitá hodnota akcií môže byť vyjadrená v eurách, eurocentoch alebo v kombinácii eur a eurocentov. Nízkou minimálnu menovitú hodnotu jednej akcie je možné využiť v startupoch, kedy sa jednotlivé akcie môžu použiť ako nepeňažný benefit pre zamestnancov alebo spolupracovníkov, pričom sa predpokladá, že hodnota akcií, za podmienky úspešnosti projektu niekoľkonásobne vzrastie.

Nakoľko akcie musia mať pridelený kód tzv. ISIN, je nevyhnutné podať žiadosť o pridelenie identifikačného kódu emisie cenných papierov Národnému centrálnemu depozitárovi cenných papierov SR, a.s. V súvislosti s vedením evidencie akcií je potrebné s Národným centrálnym depozitárom cenných papierov SR, a.s. uzavrieť Zmluvu o vedení evidencie emisie zaknihovaných cenných papierov a Dodatok k Zmluve o vedení evidencie emisie zaknihovaných cenných papierov – registrácie emisie JSA. Ďalej je potrebné, aby emitent zadal príkaz na vydanie zaknihovaného cenného papiera. Tento príkaz slúži na to, aby Národný centrálny depozitár cenných papierov, a.s. zapísal konkrétnu akciu na účet majiteľa – akcionára. Každý akcionár musí mať vytvorený svoj vlastný účet, na ktorom sú akcie evidované.

POČIATOČNÉ NÁKLADY SÚVISIACE SO ZALOŽENÍM J.S.A.

- spísanie notárskej zápisnice (závisí od počtu strán, výšky základného imania a náročnosti) približne vo výške 150 €
- získanie živnostenského oprávnenia (voľná živnosť 5 €, podanie v elektronickej podobe 0 €)
- návrh na zápis do obchodného registra vo výške 300 €, podanie v elektronickej podobe vo výške 150 €
- poplatok za pridelenie kódu ISIN je 130 € bez DPH
- poplatok za registráciu emisie majetkových cenných papierov vo výške 150 € bez DPH
- poplatok za zápis akcií na jeden účet akcionára vo výške 2 € bez DPH
- náklady na overenie podpisov v listinách

POČET J.S.A. V ROKOCH 2017 A 2018

V období od 1. januára 2017, kedy došlo k uvedeniu novej právnej formy obchodnej spoločnosti do praxe k 31. decembru 2018 vzniklo 121 jednoduchých spoločností na akcie. Z hľadiska veľkosti podnikov sa v druhej väčšine jednalo o mikropodniky.



Odvetvie	2017
Obchodné služby	32
Priemysel	13
Doprava, informácie	8
Ostatné služby	2
Stavebníctvo	1
Obchod	0
Ubytovanie a stravovanie	0
Celkový súčet	56

Odvetvie	2018
Obchodné služby	65
Priemysel	26
Doprava, informácie	22
Stavebníctvo	4
Ostatné služby	2
Obchod	1
Ubytovanie a stravovanie	1
Celkový súčet	121

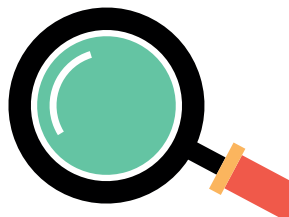
Pokiaľ ide o odvetvie, v ktorom vznikali j.s.a., v oboch sledovaných obdobiach dominovala oblasť obchodných služieb, ako druhá v poradí bola oblasť priemyslu.

Kraj	2017
Bratislavský kraj	30
Trnavský kraj	2
Trenčiansky kraj	2
Nitriansky kraj	2
Banskobystrický kraj	4
Žilinský kraj	0
Prešovský kraj	5
Košický kraj	11
Celkový súčet	56

Kraj	2018
Bratislavský kraj	71
Trnavský kraj	4
Trenčiansky kraj	5
Nitriansky kraj	5
Žilinský kraj	2
Banskobystrický kraj	10
Prešovský kraj	9
Košický kraj	15
Celkový súčet	121

Z hľadiska vzniku j.s.a. v jednotlivých krajoch SR, vo výraznom počte j.s.a. vznikali v Bratislavskom kraji, v poradí druhý Košický kraj v číslach výrazne zaostal.

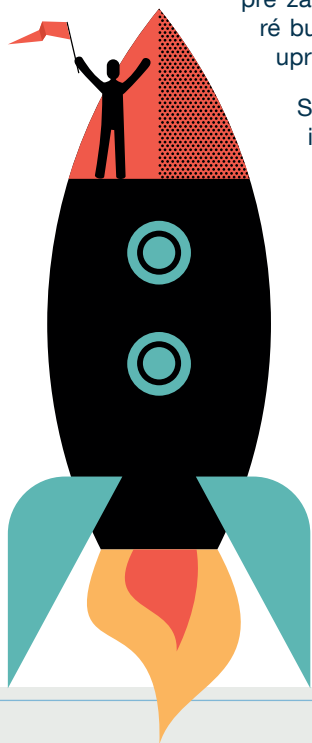
PREČO JE TEDA PRÁVNÁ FORMA JEDNODUCHEJ SPOLOČNOSTI NA AKCIE VHODNÁ PRE STARTUP?



Hlavným zdrojom financovania startupu sú predovšetkým vlastné investície a investori. Charakteristickou vlastnosťou j.s.a. je efektívne využívanie nástrojov umožňujúcich nastavenie a naplánovanie vstupu kapitálu do spoločnosti a jeho výstupu zo spoločnosti. J.s.a. ponúka investorom za svoje investovanie do startupu možnosť podieľať sa na rozhodovaní o smerovaní projektu. Za cenu získania investícií pre svoj projekt môže zo strany vlastníka (resp. tvorcu nápadu) dôjsť k strate čiastočnej kontroly nad spoločnosťou.

Z hľadiska právnej úpravy, akcie j.s.a., sú ľahšie a flexibilnejšie prevoditeľné ako pri a.s.. Taktiež základné imanie vo výške 1€ uľahčuje začiatok podnikania. Vzťahy medzi vlastními spoločnosti a zamestnancami sú v prostredí startupov zvyčajne úzko prepojené. Výhodou jednoduchej spoločnosti na akcie je poskytnutie príležitosti participácie vlastných zamestnancov na chode spoločnosti formou podielu v spoločnosti. Jednotlivé akcie je možné použiť ako nepeňažný benefit pre zamestnancov alebo spolupracovníkov. Práva a povinnosti, ktoré budú jednotlivým akciám prináležať v takomto prípade je možné upraviť v stanovách.

Startupy sa od bežných podnikov odlišujú určitými špecifikami, ide predovšetkým o zdroj kapitálu, inovatívnosť produktu alebo služby, personálne zloženie a vzájomné vzťahy vo vnútri podniku, v neposlednom rade schopnosť rýchlo sa prispôbiť zmenám trhu. Aj z týchto dôvodov si startupy vyžadujú špecifickú právnu formu, ktorá v našom právnom poriadku doteraz absentovala. Jednoduchá spoločnosť na akcie spája určité znaky právnej formy spoločnosti s ručením obmedzeným a znaky akciovej spoločnosti, pričom vytvára novú samostatnú právnu formu obchodnej spoločnosti, ktorá určitým subjektom umožňuje flexibilnejšie nastavenie vnútorných a vonkajších vzťahov v spoločnosti.



Kontaktné informácie:

Slovak Business Agency
Karadžičova 2
811 09 Bratislava 2
Slovenská republika
E-mail: agency@sbagency.sk

Viac informačných materiálov
môžete nájsť na:

<https://www.npc.sk/sk/narodne-projekty/monitoring-podnikateskeho-prostredia/>